

BAĞ ÜVEZİ

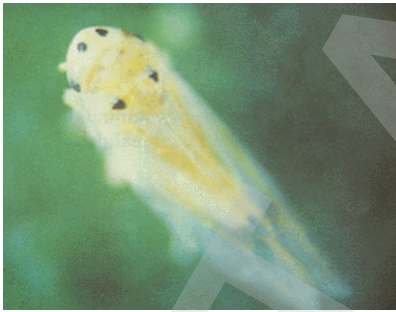
Arboridia (=Erythroneura) adanae Dlab.

(Hemiptera: Cicadellidae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Erginler 2.7-3.0 mm uzunluğunda, sarımsı açık kahverengi desenlidir (**Şekil 183**). Nimfler sarı renklidir. Yumurtalar yaprak alt yüzünde, doku içine gömülü, fasulye biçiminde ve 0.5-0.7 mm'dir. Sıçrayarak kısa mesafelere uçarlar.

Kışı, toprak kesekleri, asma yaprakları altında yada asmanın korunaklı yerlerinde ergin halde geçirir. İlkbaharda asmaların körpe yapraklarında beslen-meye başlar. Yumurtalarını 2-3 hafta beslendikten sonra bırakır. Bu yumurtalardan 15-20 gün sonra nimfler çıkar. Nimfler, çok açık renkli olup kırmızı gözlüdür. Bunlar bir süre beslendikten sonra gömlek değiştirip ikinci dönem nimf olurlar. Ergin oluncaya kadar beş gömlek değiştirirler. İklima bağlı olarak bir dölünü 18-35 günde tamamlar. Yazın dölleri birbirine karışır. Yılda 2-3 döl verir.

Şekil 183. Bağ üvezi ergini.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Ergin ve nimfler, yaprakların alt yüzlerinde bitki öz suyunu emerek beslenirler. Yaprakların sokulup emilen yerlerinde önceleri soluk renkli lekeler meydana gelir. Sonra bunlar kahverengiye dönüşür ve kurur. Eğer zararlı yoğunluğu yüksek ve yapraklarda zarar fazla ise emilen yapraklardaki lekeler genişler (Şekil 184). Zarar gören yapraklar dökülür.

Önemli yaprak kaybına uğrayan asmalardaki salkımlar cılızlaşır, taneleri güneş yakabilir. Çubuklar kışa zayıf girdiğinden, ilkbaharda asmalardaki gelişme zayıf olur. Taneler iyi gelişemez.

Ülkemizde bağcılığın yapıldığı her yerde yaygın olarak görülmektedir.

Şekil 184. Bağ üvezi'nin yapraktaki zarar şekli.

3. KONUKÇULARI

Monofag bir zararlıdır. Asmadan başka konukçusu saptanmamıştır.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Parazititleri

Oligosita pallida Krygger (Hym.: Trichogrammatidae)

Anagrus atomus (L.) (Hym.: Mymaridae)

O. pallida, *A. atomus*'a göre daha yüksek oranlarda bulunmaktadır. Parazitlenme oranının %85-99 olduğu saptanmıştır. *O. pallida*'nın parazitlediği yumurtalar 7 gün sonra siyah renge dönüşür. Eğer parazitlenme oranı yüksek ise ilaçlama yapmaktan kaçınılmalıdır.

Predatörleri:

Nabis punctatus L. (Hem.: Nabidae)

Orius minutus (L.), (Hem.: Anthocoridae)

O. niger (W) (Hem.: Anthocoridae)

Chrysoperla carnea (Steph.) (Neur.: Chrysopidae)

Predatör örümcekler:

Salticus scenicus (Clerck) (Araneae: Salticidae)

Synegeles dalmaticus (Keyserling) (Araneae: Salticidae)

S.dalmatensis (Keyserling) (Araneae: Salticidae)

Ballus chalybeius (Walckenaer) (Araneae: Salticidae)

Evarcha falcata (Clerck) (Araneae: Salticidae)

Philaeus chrysops (Poda), (Araneae: Salticidae)

<i>Phlegra fasciata</i> (Hahn)	(Araneae: Salticidae)
<i>Oxyopes lineatus</i> Latreille	(Araneae: Oxyopidae)
<i>O. heterophthalmus</i> (Latreille)	(Araneae: Oxyopidae)
<i>Tibellus oblongus</i> (Walckenaer)	(Araneae: Philodromidae)
<i>Erigone dentipalpis</i> (Wider)	(Araneae: Linyphiidae)
<i>Lepthyphantes zimmermanni</i> Bertkau	(Araneae: Linyphiidae)
<i>Thomisus onustus</i> Walckenaer	(Araneae: Thomisidae)
<i>Uloborus walckenaerius</i> Latreille	(Araneae: Uloboridae)
<i>Steatoda grossa</i> (CL. Koch)	(Araneae: Theridiidae)

5. MÜCADELESİ

5.1. Kültürel Önlemler

Bağda budama artıklarının temizlenmesi, toprağın işlenmesiyle kışlayan erginlerin çoğu yok edilmiş olur.

5.2. Biyolojik Mücadele

Özellikle parazitoitler bu zararlı üzerinde oldukça etkilidir. Parazitoitlerin popülasyonunun fazla olduğu yerlerde kimyasal mücadeleye gerek duyulmamaktadır. Parazitoitlerin etkinliğini arttırmak için tedbirler alınmalıdır.

Parazitoitler böğürtlenlere yumurta bırakan *Edwardsiana rosae* (L.) (Hem.: Cicadellidae)'nin yumurtalarında kışlamaktadır. Yani *E. rosae*, parazitoitlerin alternatif konukçusudur. Bu nedenle bağ alanları çevresindeki böğürtlen ve yabancı güller korunmalı ve olmayan yerlere bu bitkilerin dikilmesi sağlanmalıdır.

Yumurta parazitoitlerinin bulunduğu yerlerde hiç ilaçlama yapılmamalı eğer mutlaka gerekiyorsa seçici bitki koruma ürünleri kullanılmalıdır. Aynı bağda Salkım güvesi de varsa biyopreparatların (Örneğin, *B. thuringiensis*) kullanılması yoluna gidilmelidir.

5.3. Kimyasal Mücadele

5.3.1. İlaçlama zamanı

Asmalarda ilk yapraklanmalar görüldükten sonra bağlar kontrol edilmeli, yaprakların özellikle alt yüzleri kontrol edilerek Bağ üvezi erginleri aranmalıdır. 25 dekarlık alan için, bu alanı temsil edecek 10 asma seçilir. Her asmanın dört yönünden ve özellikle iç kısımlarından rasgele 10 yaprak alınarak toplam 250 yaprak incelenir. Sonuçta bir yaprağa 1. dölde ortalama 3-5; 2. dölde 5 veya daha çok sayıda nimf ve ergin sayılması halinde kimyasal mücadele önerilir.

5.3.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan "Bitki Koruma Ürünleri" kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

5.3.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu), hidrolik bahçe pülverizatörü veya motorlu bahçe pülverizatörü kullanılır.

5.3.4. İlaçlama tekniği

Asmaların her tarafının özellikle yaprakların alt yüzeylerinin ilaçlanmasına özen gösterilmelidir.

6. UYGULAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

İlaçlamalar sonunda zararlı yoğunluğu eşiğin altında tutulabilirse mücadele başarılı olmuştur.